

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6030508 «Фінанси і кредит»,
спеціалізації «Банківська справа»

за темою:

«Оцінка якості фінансового менеджменту комерційного банку»

Виконавець

студентка **кредитно-
економічного** факультету

Грушицька Аліна Ігорівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

Кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Сирчин Олександр Леонідович

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ БАНКУ	6
1.1. Фінансовий менеджмент банку: сутність й основні складові елементи ...	6
1.2. Нормативно-правове забезпечення процесів оцінки якості фінансового менеджменту банку	14
Висновки до першого розділу	19
РОЗДІЛ 2. НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОЦІНКА ЯКОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПАТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ».....	21
2.1. Оцінка якості управління активами та пасивами ПАТ «Райффайзен Банк Аваль».....	21
2.2. Аналіз управління прибутковістю ПАТ «Райффайзен Банк Аваль».....	32
2.3. Порівняльна оцінка якості управління ризиками ПАТ «Райффайзен Банк Аваль».....	39
Висновки до другого розділу	42
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ БАНКІВ В УКРАЇНІ.....	44
3.1. Рекомендації щодо поліпшення національних стандартів управління в банках України	44
3.2. Рекомендації щодо підвищення ефективності роботи комерційних банків України	52
Висновки до третього розділу	63
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Актуальність випускної роботи полягає в тому, що сьогодні вкрай важко уявити економіку будь-якої розвиненої країни без ефективного функціонування банківської системи. Банки виконують безліч функцій, пов'язаних з рухом та оборотом капіталу, діяльність банків дозволяє створювати джерела капіталу для підприємств і організацій народного господарства.

Сучасна банківська справа дуже стрімко розвивається під тиском різних факторів (НТП, конкурентна боротьба, інфляційні процеси, економічні кризи), що призводять до підвищення ризикованість банківської діяльності. Тому сьогодні банківська система ставить перед собою завдання знайти способи підтримки життєдіяльності банку та реальні шляхи мінімізації ризиків й отримання таких прибутків, що здатні зберегти кошти клієнтів. Вдале рішення такої проблеми вимагає застосування цілого комплексу різноманітних методів і прийомів та розробки сучасних підходів щодо якісного управління банківською установою, які об'єднуються поняттям банківського менеджменту.

Сьогодні світові економісти вважають одним із найвагомішим чинником підвищення ефективності діяльності банківської установи саме фінансовий менеджмент. В умовах жорсткої конкуренції активний розвиток економіки потребує постійного удосконалення систем та форм в процесі управління, швидкого оволодіння науково-практичними знаннями, вміння знаходити успішні рішення в динамічній ситуації.

Мета випускної роботи – вивчення теоретичних засад фінансового менеджменту банківських установ, дослідження фінансового менеджменту ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», а також розробка заходів щодо удосконалення стандартів управління в банках України.

Завдання випускної роботи:

- Дослідити теоретичні аспекти фінансового менеджменту банку;

- Розглянути нормативно-правове забезпечення процесів оцінки якості фінансового менеджменту банку;
- Проаналізувати активи та пасиви ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»;
- Проаналізувати фінансові результати ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» та оцінити ефективність діяльності банку;
- Оцінити якість ризик-менеджменту в ПАТ «Райффайзен Банк Аваль»;
- Розглянути стандарти управління в банківських установах та надати рекомендації щодо їх поліпшення;
- Надати рекомендації щодо підвищення ефективності роботи в банківських установах.

Об'єкт дослідження – діяльність комерційного банку у взаємозв'язку з політико-правовим і соціально економічним середовищем.

Предмет дослідження – процеси акумулювання, розміщення коштів, установа і забезпечення оптимального рівня прибутковості та ризику в системі фінансового менеджменту комерційного банку.

Методи, які були використані під час дослідження й обробки матеріалів: математичні та статистичні методи аналізу, порівняльний аналіз, метод дедукції та індукції, методи, які включають розрахунок аналітичних таблиць, побудова та порівняння системи показників.

Інформаційну базу дослідження склали підручники, навчальні посібники, наукові публікації, звітні матеріали НБУ та ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», законодавчі акти та публікації у пресі.

Апробація результатів випускної роботи:

1. Грушицька А. І. Оцінка якості фінансового менеджменту комерційного банку / А. І. Грушицька // Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку та права: Міжнародна науково-практична конференція: матеріали конференції, Полтава, 14 травня 2018 р. – Полтава: ЦФЕНД, 2018. – Ч. 4. – С. 18-19

2. Грушицька А. І. Організація фінансового менеджменту у комерційному банку / А. І. Грушицька // Збірник наукових праць студентів

кредитно-економічного факультету Одеського Національного економічного факультету / Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 86-94.

3. Грушицька А. І. Фінансовий менеджмент комерційного банку / А. І. Грушицька // Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки в умовах глобальної нестабільності: V Міжнародна наукова конференція: матеріали конференції, Кременчук, 6-7 грудня 2017 р. – Кременчук: 2017. – С. 26-27

4. Грушицька А. І. The financial management in banks / А. І. Грушицька // Сучасні тенденції розвитку української науки: Всеукраїнська наукова конференція: матеріали конференції, Переяслав-Хмельницький, 21-22 листопада 2017 р. – Переяслав-Хмельницький: 2017. – Вип. 9. – С. 43-44

ВИСНОВКИ

За результатами написання випускної роботи можна зробити наступні висновки.

1. Економічну сутність фінансового менеджменту визначають як підсистему банківського менеджменту, що передбачає цілеспрямований вплив на операції банку шляхом використання таких інструментів, як аналіз, планування, регулювання і контроль.

2. Якщо досліджувати підходи до визначення сутності фінансового менеджменту в комерційному банку, можна виокремити його основну мету, яка полягає в побудові такої оптимальної організаційної структури, що буде здатна забезпечувати процес планування і реалізовувати фінансові операції банку в рамках стратегії, спрямованої на покращення фінансової стійкості та росту чистого прибутку при одночасному збереженні стабільної діяльності банку.

3. Поняття фінансового менеджменту в банку розглядається з двох сторін: з одного боку, як напрямок діяльності та як орган управління (практична сторона), а з іншого – як науковий напрямок (теоретична сторона). Як орган управління фінансовий менеджмент являє собою комплекс структурних підрозділів, на які покладені функції управління фінансами, а як науковий напрямок фінансовий менеджмент містить в собі теоретичні питання управління фінансами та організації фінансової діяльності в банку.

4. Для ефективної роботи комерційного банку виокремлюють три стратегічні блоки в системі фінансового менеджменту комерційного банку, а саме: бізнес-планування, бюджетування і ризик-менеджмент.

5. Фінансовий менеджмент банку потрібно розглядати з урахуванням певних особливостей банківської діяльності, так як він являє собою гнучкий механізм управління, який орієнтований на швидкі зміни у

зовнішньому та внутрішньому середовищі господарювання. Описано процес організації фінансового менеджменту в банківській установі.

6. Національний банк України є суб'єктом державного фінансового моніторингу, що здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення щодо небанківських фінансових установ-резидентів, які є платіжними організаціями та/або членами чи учасниками платіжних систем у частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів на підставі відповідних ліцензій, зокрема Національного банку України (крім операторів поштового зв'язку в частині здійснення ними переказу коштів), філій іноземних банків, банків.

7. Проаналізувавши активи та пасиви банку за період 2013-2017 років була виявлена тенденція до зростання активів ПАТ «Райффайзен Банк Аваль», що призвело до збільшення частки банку у розмірі активів банківської системи України. Обсяг чистого кредитного портфеля банку має тенденцію до збільшення на відміну від стрімкого зменшення об'єму кредитного портфелю всієї банківської системи України. Натомість було виявлено тенденцію до зменшення високоліквідних активів банку, причиною якого стало зменшення обсягу грошових коштів та їх еквіваленту в активах банку.

8. За аналізований період чистий прибуток банку значно зріс за рахунок росту доходів та зменшення витрат. Провівши аналіз показників ефективності ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» можна говорити, що діяльність цього банку в цілому є ефективнішою за діяльність банківської системи України загалом.

9. У сучасних умовах ринкової економіки, високого рівня конкуренції та непередбачуваних обставин, діяльність банків та банківської системи неможлива без ризиків, тому для організації нормальної системи фінансового менеджменту комерційного банку важливо забезпечити

ефективну роботу ризик-менеджменту. У ході дослідження було з'ясовано, що організація фінансового менеджменту в банку знаходиться на високому рівні, так як економічні нормативи достатності капіталу, нормативи ліквідності, нормативи кредитного та валютних ризиків банк виконує.

10. В українських банках корпоративне управління регулюється низкою нормативно-правових актів та рекомендацій НБУ, НКЦПФР, Базельського комітету з питань банківського нагляду та Організації з економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР). Однією з основних умов стабільності та повноцінного функціонування банку є банківський прибуток, і тому встановлення рівня його прибутковості (рентабельності) є важливою складовою оцінки ефективності роботи комерційного банку.

11. Аналізуючи діяльність ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» можна говорити, що корпоративна стратегія банку направлена на подальший розвиток банку відповідно до стандартів групи Райффайзен Інтернешнл та найкращої світової практики банківської діяльності й утримання лідерських позицій у визначених сегментах банківського ринку в Україні.

12. В українських банках корпоративне управління регулюється низкою нормативно-правових актів та рекомендацій НБУ, НКЦПФР, Базельського комітету з питань банківського нагляду та Організації з економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР).

13. Для втримання банку довгий час на ринку варто диверсифікувати свою продуктову лінійку та послуги, розширювати коло клієнтів та посилити маркетингову складову корпоративної стратегії, використовувати як існуючі, так і інноваційні канали збуту з метою залучення нових груп клієнтів. Використання банком напрямку диференціації здатне забезпечити досить тривале збереження конкурентної переваги, обмеживши конкурентний тиск та одержати більше клієнтів.

14. У розробці стратегії банк повинен враховувати не тільки максимізацію ефективності витрат, оптимізацію процентних ставок та комісійних втрат й максимізацію прибутку, але й задоволеність клієнтів

якісними послугами. Визначено основні чинники підвищення ефективності роботи банку, а саме: ефективне управління депозитними операціями, усунення проблемних активів, вдосконалення управління банківською інвестиційною діяльністю на основі вивчення, аналізу і впровадження досвіду кращих вітчизняних та іноземних банків, які використовують реінжиніринг і бенчмаркінг.

15. При формуванні засад стратегічного управління банку необхідно враховувати наявність різних підходів та обирати ті з них, які найкращим чином можуть забезпечити ефективність управління в контексті досягнення банком стратегічних цілей, виконання ним своїх функцій з метою досягнення довгострокових конкурентних переваг із врахуванням ризиків і загроз зовнішнього середовища.

16. Загалом система стратегічного управління діяльністю банків має бути спрямована на ефективну діяльність банку в довгостроковій перспективі в умовах посилення банківської конкуренції, а її формування має стати першочерговим та відповідальним завданням банківського топ-менеджменту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Банківський менеджмент. Навчальний посібник / [О.А. Кириченко, І.В. Гіленко, С.Л. Роголь та ін.]. – Київ: Знання-Прес, 2002. – 438 с.
2. Банківський менеджмент: питання теорії та практики [Текст] : монографія / [О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар та ін.]. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2011. – 152 с.
3. Бездітний В. Корпоративне управління в банках України. Розгляд нормативного регулювання експер- тами / В. Бездітний // Юридична газета. – 2013. – № 49. – С. 12–13.
4. В НБУ назвали реальну причину банківської кризи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://economics.unian.ua>.
5. Вовчак О. Д. Розвиток стратегічного управління та його особливості в банках з іноземним капіталом / О. Д. Вовчак. // Экономика и управление предприятием. – 2016. – №4. – С. 36–41.
6. Воеводина Н. Бенчмаркинг – інструмент розвитку конкурентних переваг [Електронний ресурс] / Н. А. Воеводина – Режим доступу: <https://kartaslov.ru>.
7. Гаврилюк Т. Корпоративне управління в банках: що нового? / Т. Гаврилюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uz.ligazakon.ua>.
8. Головіна Я. С. Регулювання корпоративного управління в банках України / Я. С. Головіна. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2012. – №2. – С. 220–225.
9. Гончарова О. Реінжиніринг бізнес-процесів як спосіб підвищення ефективності управління [Електронний ресурс] / О. М. Гончарова // Ефективна економіка. – 2012. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua>.
10. Грушицька А. І. Організація фінансового менеджменту у комерційному банку / А. І. Грушицька // Збірник наукових праць студентів

кредитно-економічного факультету Одеського Національного економічного факультету / Одеса: ОНЕУ, 2017. – С. 86-94.

11. Грушицька А. І. Оцінка якості фінансового менеджменту комерційного банку / А. І. Грушицька // Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку та права: Міжнародна науково-практична конференція: матеріали конференції, Полтава, 14 травня 2018 р. – Полтава: ЦФЕНД, 2018. – Ч. 4. – С. 18-19

12. Грушицька А. І. Фінансовий менеджмент комерційного банку / А. І. Грушицька // Актуальні проблеми та перспективи розвитку економіки в умовах глобальної нестабільності: V Міжнародна наукова конференція: матеріали конференції, Кременчук, 6-7 грудня 2017 р. – Кременчук: 2017. – С. 26-27

13. Грушицька А. І. The financial managment in banks / А. І. Грушицька // Сучасні тенденції розвитку української науки: Всеукраїнська наукова конференція: матеріали конференції, Переяслав-Хмельницький, 21-22 листопада 2017 р. – Переяслав-Хмельницький: 2017. – Вип. 9. – С. 43-44

14. Денис О.Б. Корпоративне управління в банках: зарубіжний досвід та вітчизняна практика / О. Б. Денис // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2012. – № 1(12). – С. 50–55

15. Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності [Електронний ресурс] // Вісник Національного банку України. – Електрон. дані. – 2008. – № 10. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document;jsessionid=201F7D0638B25128D0504D5696F9C62A?id=54445>.

16. Зверяков М. И. Уроки рыночной трансформации в Украине / М. И. Зверяков // Экономика Украины. – 2016. - № 8. – С. 7-25.

17. Зверяков М. І. Управління фінансовою стійкістю банків: підручник / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко, О. С. Сергєєва. – Київ: «Центр учбової літератури», 2016. – 520 с.

18. Зверяков М. І. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської систем / М. І. Зверяков, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2012. – №4 – С. 3-12.

19. Model of intensive innovative development: world experience of implementation and trends of formation in Ukraine / M. Zvieriakov, D. Zavadzka // *Naukovyi Visnyk NHU*. – 2018. – № 5. – pp. 155-166.

20. Кльоба Л. Реінжиніринг і бенчмаркінг як інструменти вдосконалення управління банківською інвестиційною діяльністю / Л. Г. Кльоба. // *Науковий вісник НЛТУ України*. – 2008. – №18. – С. 175–187.

21. Корчан А. В. Розвиток системи управління якістю банківських послуг : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.08 "Гроші, фінанси і кредит" / Корчан Аліна Василівна – Київ, 2014.

22. Котлер Ф. Маркетинг-менеджмент / Ф. Котлер. – Спб: Питер Ком, 1998. – 896 с.

23. Лачкова В. М. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посібник / В. М. Лачкова, Л. І. Лачкова, І. Л. Шевчук – Х.: Видавець Іванченко І. С., 2017. – 180 с.

24. Метлушко О. В. Специфіка корпоративного управління в банках / О. В.Метлушко. // *Економіка і суспільство*. – 2017. – №8. – С. 619–626.

25. Неженцев А. Підвищення ефективності діяльності комерційного банку шляхом удосконалення методів управління депозитними операціями [Електронний ресурс] / А. О. Неженцев – Режим доступу до ресурсу: <http://www.rusnauka.com>.

26. Осташ, С. В. Деякі аспекти прибутковості та фінансової стійкості комерційного банку / С. В. Осташ // *Вісник НБУ*. – 2011. – №2. – С. 47-49.

27. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://minfin.com.ua>.

28. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua>.

29. Офіційний сайт ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.aval.ua>.

30. Погореленко Н. П. Сутність фінансового банківського менеджменту комерційного банку / Н. П. Погореленко, Б. Д. Гришко // *Молодий вчений*. – 2014. - № 12 (15). – С. 54-56.

31. Про акціонерні товариства [Електронний ресурс] : Закон України,

затверджений Верховною Радою України від 17.09.2008 № 514-VI. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

32. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 07.12.2000 №2121-III. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

33. Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу [Електронний ресурс] : Постанова НБУ № 417 від 26.06.2015 – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

34. Про затвердження Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів [Електронний ресурс] : Постанова НБУ № 388 від 15.09.2016 – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

35. Про Національний банк [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 20.05.1999 № 679-XIV. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

36. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України [Електронний ресурс] : Постанова НБУ № 98 від 28.03.2007 – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

37. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України [Електронний ресурс] : Постанова НБУ № 361 від 02.08.2004 – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

38. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 12.07.2001 № 2664-III. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

39. Рейтинг самых надежных банков Украины 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://forinsurer.com/rating-banks>

40. Рудик О.Р. Антикризова діагностика суб'єктів господарювання в економіці України / О.Р. Рудик // Наукові записки. Серія «Економіка». – Вип. 21. – С. 262–265. Русанова А. І. Особливості фінансового планування і прогнозування прибутку в комерційних банках України / А. І. Русанова //

Вісник Сумського національного аграрного університету. – 2012. – № 2. – С. 20–25.

37. Сало І. В. Необхідність аналізу показників прибутку банку / І. В. Сало, О. О. Лисянська // Економічні науки ISSN 23075740 Вісник Хмельницького національного університету, №4, Том 2, 2014 (216) 235 Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник наукових праць / ДВНЗ “УАБС НБУ”. – Суми, 2010. – № 29. – С. 6–13.

38. Самородов Б.В. Алгоритмізація процесу діагностики проблемних ситуацій банківської системи / Б.В. Самородов, М.І. Гойхман // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – Вип. 2(29). – С. 161–172

39. Свешнікова М. В. Шляхи вдосконалення роботи банку з проблемними кредитами / М. В. Свешнікова // Управління розвитком. - 2013. - № 15. - С. 55-57. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/>

40. Система банківського менеджменту : навчальний посібник / за ред. О. С. Любуня, В. І. Грушко. – К. : Фірма «ІНКОС», 2004. – 480 с.

41. Сокиринська І. Г. Фінансовий менеджмент у банку. Навчальний посібник / Сокиринська І. Г., Журавльова Т.О.. – Дніпропетровськ: Пороги, 2016. – 192 с.

42. Слобода Л. Напрямки вдосконалення роботи банків України з проблемними активами в посткризовий період [Електронний ресурс] / Л. Слобода. – Режим доступу : [www.nbuv.gov.ua /portal/2011_04_10.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/2011_04_10.pdf).

43. Стадник В.В. Менеджмент : навч. посібник / Стадник В.В., Йохна М.А. – К. : Академвидав, 2003. – 464 с. 13. Ковшова М. В. Управление прибылью и доходами банка / М. В. Ковшова // Финансовая жизнь. – 2010. – № 1. – С. 55–58.

44. Тарасевич Н. В. Фінансовий менеджмент у банках. Навчальний посібник / -) [Текст]: навч. посібник / Н.В.Тарасевич. – Одеса: ОДЕУ, ротапринт, 2008. – 182 с.

45. Федосік І. М. Проблеми кредитно-інвестиційної діяльності банків України / І. Федосік, М. Масюк // Науково-теоретичний журнал «Наука й економіка». – 2010. – № 2 (18). – С.112-115.

46. Фінансовий словник-довідник / М. Дем'яненко, Ю. Лузан, П. Саблук, В. Скупий. – К. : ІАЕ УААН, 2003. – 555 с.
47. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – К.: Знання, 2007. – 1072 с.
48. Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л.О. Примостка. – 3-тє вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ, 2012. – 338 с.
49. Фінансовий менеджмент в банку : навч. посіб / І. В. Сало, О. А. Криклій. – Суми : Університетська книга, 2007. – 317 с.
50. Фурса Т.П. Організаційні аспекти фінансового менеджменту комерційного банку / Т.П. Фурса // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – №6. – С. 92–94.
51. Череп О. Г. Фінансовий менеджмент як обов'язковий елемент стратегічного управління кредитною організацією / О. Г. Череп, П. В. Торгашов // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). - 2013. - № 2 (6). - С. 442-451.
52. Шевлюк А. П. Фінансовий менеджмент на підприємстві / А. П. Шевлюк. – Гомель, 2001. – 267 с.
53. Шинкар М. Базельські рекомендації в контексті підвищення стабільності функціонування банківської системи як правові заходи попередження банкрутства банківських установ / Марта Шинкар. // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – №7. – С. 104–108.
54. Шморгун Н.П., Головка І.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.
55. Юрін Є. Г. Управління ліквідністю комерційного банку: <http://intkonf.org/k-e-n-yurin-e-g-upravlinnya-likvidnistyu-komertsiynogo-banku/>
56. Юрій С. І. Фінанси : підручник / С. І. Юрій, В. М. Федосов ; за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. – К. : Знання, 2008. – 611 с.
57. Ящук Є. А. Прибуток банківської діяльності як основа її стабільності / Є.А. Ящук // Проблеми і перспективи розвитку банківської

системи України : збірник наукових праць / ДВНЗ УАБС. – Суми, 2012. – № 36. – С. 319–327

58. Financial management and banking – an overview [Electronic resource] – Access:

http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/15832/11/11_chapter%202.pdf

59. Paramasivan C. Financial management [Electronic resource] / C. Paramasivan, T. Subramanian – Access:

http://vcmdrp.tums.ac.ir/files/financial/istgahe_mali/moton_english/financial_management_%5Bwww.accfile.com%5D.pdf

60. Raman B. S. Theory and Practice of Banking / B. S. Raman - Mangalore: United Publishers, 1997. – 799 p.